

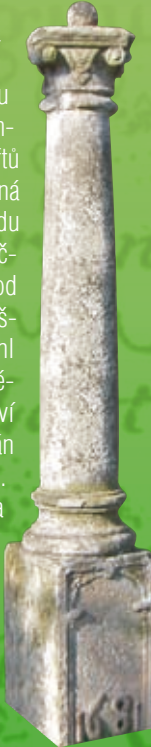
Historie

Na jihozápadním úpatí výrazného vrchu tvořeného krystalickou břidlicí (Lomnický vrch), v místech, kde v terénních zářezech protékal potok, vzniklo jedno z prvních slovanských osídlení, z něhož se později vyvinuly osady Lomnice a k ní těsně přiléhající Týn. S potokem, který vytvářel na svém meandrovitém toku řadu zákrut a lomů, souvisí název Lomnice. Název Týn je zřejmě odvozen od staročeského označení pro ohrazení, opevnění nebo také chráněné místo, jež bezpochyby Lomnický vrch pro první osadníky představoval. Jazykový původ obou těchto názvů dokládá, že místní osídlení založilo slovanské nebo staročeské obyvatelstvo již někdy v průběhu ranného středověku při kolonizaci zdejšího odlehleho koutu Čech.

Náhrobní kámen Jiřího z Týna z roku 1596

(německý ministeriální rod sídlící na hradě Skalná u Chebu) získal Mikuláš Winkler z rytířského rodu působícího na Chebsku. V roce 1434 obec společně s celým loketským panstvím získal do zástavy od císaře Zikmunda Lucemburského jeho kancléř Kašpar Šlik. Ten se ve službě u císaře Zikmunda vyšvihl až mezi nejvyšší aristokracii. S působením mocného rodu Šliků je spojen i zdejší počátek luteránství – v roce 1566 byl do lomnického kostela povolán luteránský kněz, který převzal správu celé farnosti. Povstáním českých stavů proti Habsburkům byla v roce 1618 rozpoutána třicetiletá válka, která přinesla mnohé útrapy a strádání. Po kapitulaci v roce 1621 uprchl poslední majitel panství Jan Albín Šlik do zahraničí a jeho majetek, k němuž náležela i Lomnice, byl konfiskován. O rok později koupil sokolovské panství Otto z Nostitz. Rod Nostitzů se řadil mezi vysokou aristokracii a jeho

Náves s Lomnickým potokem (1905)

příslušníci působili ve vysokých dvorských a zemských úřadech. V roce 1633 postihla zdejší obyvatelstvo morová epidemie. K uctění jejich památky byl v roce 1681 postaven v Lomnici morový sloup. Zrušením roboty a poddanství vyhlášeném v roce 1848 byla ukončena veškerá pravomoc vrchnosti nad poddanými. Nostitzové sice nadále patřili k největším vlastníkům půdy, ale hospodařili na ní jako každý držitel pozemku, tedy bez jakýchkoliv dalších pravomocí. Po roce 1850 byla zřízena integrovaná politická obec Svatava, k níž náležela i Lomnice a Týn. Přestože se začal na základě nového živnostenského zákona vydaného v roce 1859 prosazovat průmysl, zůstalo zemědělství hlavním zdrojem obživy místního obyvatelstva až do konce 19. století. Na přelomu 19. a 20. století se začíná zmá-

Pohled na obec z Lomnického kopce (1936)

hat především těžba a zpracování hnědého uhlí i některých dalších surovin. Obyvatelstvu v Lomnici i v sousedních obcích začínají poskytovat doly a průmyslové podniky stále více pracovních příležitostí a postupem času se tento druh námezdní práce stává hlavním

zdrojem obživy pro většinu místních obyvatel. V bezprostředním okolí Lomnice existovaly dva větší těžební podniky. Na jihozápadní straně to byl hlubinný a povrchový důl Peterwerk a na východní straně Kastnerův důl, který byl v letech 1921 až 1923 přebudován na hlubinný důl Jiří. Ten zaměstnával v roce 1920 až 1.400 zaměstnanců. Z důvodu rozvoje Kastnerova dolu byl provedena i přeložka

Ehmův hostinec se sálem

Lomnického potoka a vybudována kruhová hornická kolonie. Podmínky života zdejších obyvatel se postupně vylepšovaly. V roce 1890 bylo rozhodnuto o výstavbě obecního vodovodu, který byl o rok později dokončen. Po zajištění nových pramenišť v Dolních Nivách byla v Lomnici i Týně v letech 1929 až 1931 vybudována nová vodovodní síť včetně domovních přípojek. O připojení obce na rozvodnou síť elektrické energie bylo obecní správu rozhodnuto až

Projektová dokumentace na stavbu sídliště (1957)

v roce 1919. Základní elektrifikace byla provedena do roku 1921, ale jednotlivé přípojky byly prováděny ještě déle. Zvyšování úrovně stavebních i technických podmínek života doprovázela i snaha o zkrášení životního prostředí. Na jaře roku 1925 byl na západní straně Lomnického vrchu založen sad a v roce 1937 byl na návsi před školní budovou vybudován park, do kterého byl přemístěn i pomník obětem první světové války. V roce 1949 byly obce Týn i Lesík sloučeny s Lomnicí a nadále tvořily jen její části. Takto získala obec rozsah a působnost, která se přes některé drobné úpravy v podstatě nezměnila dodnes. V roce 1957 bylo rozhodnuto o výstavbě sídliště Lomnice – Týn, které bylo dokončeno o rok později. V tomtéž roce byla také dokončena rekonstrukce a přístavba sálu původního Ehmova hostince a také stavba čtyřtřídní budovy školy, nazývané školička.

V souvislosti s postupující těžbou dolu Jiří se v pozdějších letech ještě několikrát změnilo koryto Lomnického potoka. Hlubinný důl Jiří byl uzavřen v roce 1967 a okolí obce se poté začíná utvářet především činností spojenou s povrchovým způsobem těžby. V roce 1972 bylo při otvírce lomu Erika zbouráno 13 domů v části obce Týn. Vlivem postupující těžby byla také zrušena původní silnice z Lomnice do Boučín. V roce 1981 bylo při otvírce lomu Jiří zbořeno 7 domů v lokalitě zvané.

Kostel sv. Jiří (1993)

Obecní knihovna oceněna v roce 2008 za vzorné vedení

Nová soukromá výstavba v obci

Sazba a tisk AZUS Březová s.r.o.
Vydáno v nákladu 1000 ks v roce 2008
K sestavení textů byla použita kniha Obec Lomnice
vydaná v roce 2007